

Kwiecień 2020

Lex Laboris Coronavirus – Instrumenty przetrwania w obszarze prawa pracy (aktualizacja – Tarcza 2.0)

W oczekiwaniu na kolejne nowelizacje, które są już przedmiotem obrad Sejmu, poniżej przedstawiamy zestawienie najistotniejszych zmian dotyczących instrumentów przetrwania w obszarze prawa pracy wprowadzonych Ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 („Tarcza 2.0”).

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z naszym poprzednim artykułem *Lex Laboris Coronavirus* – Instrumenty przetrwania w obszarze prawa pracy, w którym szeroko omówiliśmy wprowadzone przez ustawodawcę narzędzia służące przeciwdziałaniu negatywnym skutkom gospodarczym związanym z epidemią COVID-19 w Polsce oraz utrzymaniu i ochronie miejsc pracy. Link do artykułu [tutaj](#).

Wniosek o dofinansowanie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych („FGŚP”)

Tarcza 2.0 wprowadza korzystną dla przedsiębiorców (i pozostałych podmiotów) zmianę polegającą na wyłączeniu stosowania art. 13 pkt 2 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, co oznacza, że w okresie lub w okresach przypadających bezpośrednio po okresie lub okresach pobierania świadczeń z FGŚP, podmiot, który otrzymał wsparcie, może wypowiedzieć pracownikowi umowę (w tym z przyczyn niedotyczących pracownika). W poprzednio obowiązującym stanie prawnym podmiot, który otrzymał dofinansowanie, był obowiązany do wstrzymania się od wypowiedzenia umowy o pracę pracownikowi z przyczyn niedotyczących pracownika, także w okresie przypadającym bezpośrednio po okresie pobierania dofinansowania, w okresie do 3 miesięcy.

Na mocy Tarczy antykrzysowej 2.0 katalog podmiotów uprawnionych do otrzymania dofinansowania z FGŚP został poszerzony o:

- organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz

- państwowe osoby prawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W zakresie obniżenia wymiaru czasu pracy Tarcza 2.0 doprecyzowała, że obniżenie wymiaru czasu pracy może nastąpić maksymalnie o 20%, nie więcej niż do 0.5 etatu. Poprzednia wersja Tarczy również posługiwała się liczbą stałą dotyczącą obniżenia „o 20%”, nie było jednak słowa „maksymalnie”, co rodziło pewne wątpliwości.

Pozostałe wymogi ustawowe pozostały w mocy.

Dofinansowanie nadal dotyczy nie tylko wynagrodzenia pracowników, tj. osób zatrudnionych u danego pracodawcy na podstawie umowy o pracę, ale również zatrudnionych przed te podmioty na podstawie umowy o pracę nakładczą, umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Świadczenia ze środków FGŚP przysługują przez łączny okres 3 miesięcy od miesiąca złożenia wniosku przez przedsiębiorcę – we wcześniejszej wersji Tarczy był to okres 3 miesięcy od daty złożenia wniosku. Rada Ministrów ma prawo wydłużenia okresu pobierania tych świadczeń.

Zmiany wprowadzone Tarczą 2.0 w powyższym zakresie wchodzi w życie z mocą wsteczną od dnia 1 kwietnia 2020 r. Nowe regulacje znajdują zastosowanie także do umów o wypłatę świadczeń i środków z FGŚP zawartych do dnia 18.04.2020 r. (tak stanowią przepisy przejściowe).

Dofinansowanie wynagrodzeń przez starostę dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców

Zmiany wprowadzone Tarczą 2.0. dotyczą również dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne, w przypadku spadku u mikro, małego i średniego przedsiębiorcy obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, przyznanego przez starostę.

W aktualnym stanie prawnym pracodawca (podobnie jak przy dofinansowaniu z FGŚP) będzie zobowiązany utrzymać zatrudnienie pracowników objętych dofinansowaniem przez czas, na który zostało udzielone dofinansowanie (ale już nie po zakończeniu dofinansowania przez okres równy okresowi dofinansowania).

Kwiecień 2020

Lex Laboris Coronavirus – Instrumenty przetrwania w obszarze prawa pracy (aktualizacja – Tarcza 2.0)

Na podstawie przepisów przejściowych nowe przepisy obowiązują od 1.04.2020 r. i znajdują zastosowania także do sytuacji, w której dofinansowanie zostało udzielone przed dniem wejścia w życie Tarczy 2.0 (tj. przed 18.04.2020 r.).

Pożyczka udzielona mikroprzedsiębiorcy

Zgodnie z Tarczą 2.0 na wniosek mikroprzedsiębiorcy, pożyczka udzielona z Funduszu Pracy na pokrycie bieżących kosztów prowadzonej przez niego działalności gospodarczej wraz z odsetkami podlega umorzeniu, pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.

We wniosku o umorzenie mikroprzedsiębiorca oświadcza, że prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. We wcześniejszym stanie prawnym, umorzenie pożyczki było natomiast uwarunkowane tym, aby mikroprzedsiębiorca w okresie 3 miesięcy od dnia jej udzielenia nie zmniejszył stanu zatrudnienia w stosunku do stanu zatrudnienia na dzień 29.02.2020 r. Zmianę w tym zakresie należy uznać za korzystną dla mikroprzedsiębiorców.

Na mocy Tarczy 2.0 dodano, że przychód z tytułu umorzenia pożyczki nie stanowi przychodu w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Nowe przepisy mają zastosowanie także do pożyczek udzielonych do dnia wejścia w życie Tarczy 2.0 tj. do 18.04.2020 r.

Zwolnienie z obowiązku opłacania składek ZUS

Tarcza 2.0 doprecyzowała, że zwolnienie z obowiązku opłacania składek ZUS może dotyczyć przedsiębiorcy, który był zgłoszony jako płatnik składek przed dniem 1.02.2020 r., a także odpowiednio w okresie od dnia 1.02.2020 r. do dnia 29.02.2020 r. i w okresie od dnia 1.03.2020 r. do dnia 31.03.2020 r. oraz na dzień odpowiednio 29.02.2020 r., 31.03.2020 r. i 30.04.2020 r. zgłosił do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych. Zmiana obowiązuje od 18.04.2020 r.

Uprawnienie do zwolnienia z obowiązku opłacania składek ZUS w dalszym ciągu przysługuje także osobie prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą, która opłaca składki jedynie za siebie.

Tarcza antykrzysowa 2.0 wprowadziła zmianę dotyczącą samozatrudnionych, obowiązującą od 18.04.2020r. wskazując, że samozatrudniony powinien prowadzić działalność przed dniem 1.04.2020 r., a nie przed 01.02.2020 r. Powyższa zmiana ma na celu objęcie tym środkiem pomocy większej liczby przedsiębiorców.

Ponadto Tarcza antykrzysowa 2.0 rozszerzyła katalog podmiotów uprawnionych do zwolnienia z obowiązku opłacania składek ZUS za taki sam okres jak wskazany powyżej także o przedsiębiorców zgłaszających do ubezpieczenia od 10 do 49 ubezpieczonych. Zwolnienie to jest ograniczone i odnosi się jedynie do 50% łącznej kwoty należności z tytułu składek wskazanych w deklaracji rozliczeniowej złożonej za dany miesiąc.

Co ciekawe, Tarcza 2.0 weszła w życie już po upływie terminu na zapłacenie przez płatników, których planowano objąć zwolnieniem, składek ZUS należnych za marzec 2020r. Powyższe spowodowało niepewność tych podmioty, co do tego czy powinny one opłacić składki w terminie czy też wstrzymać się z ich zaplaceniem do momentu wejścia w życie Tarczy 2.0. Wcześniejsza wersja Tarczy posługiwała się pojęciem nieopłaconych należności z tytułu składek, co prowadziło w poprzednim stanie prawnym do wniosku, że opłacenie składek za marzec w terminie przez te podmioty, zniweczyło możliwość złożenia przez nie wniosku o zwolnienie ze składek za ten miesiąc. Ustawodawca zauważył tę kwestię wprowadzając przepis, z którego wprost wynika, **że zwolnienie z obowiązku uiszczenia należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej za marzec 2020 r. następuje także wówczas, gdy należności te zostały już opłacone.** Opłacone należności z tytułu składek podlegają zwrotowi na zasadach określonych w art. 24 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z Tarczą 2.0., do liczby ubezpieczonych nie wlicza się ubezpieczonych będących pracownikami młodocianym.

Kwiecień 2020

Lex Laboris Coronavirus – Instrumenty przetrwania w obszarze prawa pracy (aktualizacja – Tarcza 2.0)

Wniosek o odstąpienie przez ZUS od pobierania odsetek za zwłokę od nieopłaconych składek

Tarcza 2.0. wprowadziła możliwość wystąpienia przez dłużnika do ZUS z wnioskiem o odstąpienie od pobierania odsetek za zwłokę od niezapłaconych w terminie składek należnych za okres przypadający po 31.12.2019 r.

Wniosek taki może zostać złożony w terminie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu. Wniosek powinien zawierać m. in. uzasadnienie odstąpienia przez ZUS od pobierania odsetek za zwłokę. Wniosek można złożyć w formie papierowej albo elektronicznie.

Dodatkowy zasiłek opiekuńczy

Tarcza 2.0. rozszerzyła katalog osób uprawnionych do pobierania dodatkowego zasiłku opiekuńczego w przypadku sprawowania opieki nad dziećmi do 8 lat, dziećmi legitymującymi się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności do ukończenia 18 lat albo dzieckiem z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego czy nad dorosłą osobą niepełnosprawną, także o funkcjonariuszy zwolnionych od pełnienia służby, z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki.

Dotyczy to m. in. funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i innych wskazanych w Tarczy antykryzysowej 2.0. Powyższa regulacja stosuje się do funkcjonariuszy z mocą wsteczną od dnia 8 marca 2020 r.

Jeżeli chcieliby Państwo otrzymać dodatkowe informacje lub odpowiedzi na nasuwające się po lekturze pytania, zapraszamy do kontaktu i nawiązania współpracy:

JOLANTA ZARZECKA-SAWICKA
PARTNER

e-mail: jsawicka@fka.pl

PATRYCJA KUROWSKA
JUNIOR ASSOCIATE

e-mail: pkurowska@fka.pl

FKA Furtek Komosa Aleksandrowicz
Plac Małachowskiego 2
00-066 Warszawa

E: kontakt@fka.pl
T: +48 22 581 44 00